

EL CAMÍ DE L'ESCOLA

EL CAMÍ DE L'ESCOLA

"Uns meus companys de curs de batxillerat, venien diàriament de Sils, de Flaçà, o de Celrà, en uns trens incòmodes, sense calefacció"

ENRIC MIRAMBELL I BELLOC

Actualment vaig molt poc al cine. Només quan em recomanen una pel·lícula, l'interès de la qual compensa el temps que es dedica a ser-ne espectador. I recentment es donà aquest cas pel que fa referència al film titulat Camí de l'escola. La vaig veure una tarda en què a la sala de projecció érem sis espectadors. El film realment

valia la pena. Sóc un profà per poder fer una crítica sobre les qualitats del film. Però el que sí que puc dir és que em va plaure extraordinàriament i especialment que vaig considerar que es tractava d'una lliçó de pedagogia i de civisme. S'hi mostren uns exemples del valor que té l'escolarització, la formació personal, la companyonia, la germanor. Els esforços i els sacrificis que esmercen uns nois i noies per fer el llarg camí que els porta al centre docent, on han de rebre unes ensenyances que canviaran la seva vida.

Se'ns mostren unes famílies de diversos països que es mouen en un nivell econòmic i de confort molt per sota del que nosaltres consideràriem necessari. En l'ambient familiar, viscut en uns habitatges que més que cases són barraques o coves, entorn d'una modesta foguera i una lluminositat escassa, s'hi respira un intens i exemplar calor humà. Uns homes i dones analfabets, que, en la seva joventut no tingueren accés a la més elemental formació intel·lectual, donen mostres de la seva intel·ligència natural, de la seva comprensió de la vida i del seu interès per donar als seus fills el que a ells no els fou possible rebre. En aquella càlida i exemplar reunió familiar els donen savis consells i assenyades recomanacions prèvies a l'inici del camí que de bon matí emprendran per anar a l'escola. Una escola que per uns és a quinze quilòmetres de distància, per altres a 22. Desplaçaments que requeriran llargues hores de camí. Un camí ple de dificultats. Per viarans escabrosos, per paratges on rarament trobaran altres persones, i pels quals es poden enfrontar amb la presència d'animals perillosos. Hauran de pujar i baixar per barrancs abruptes, travessar rieres i petites llacunes. Però tot ho superen amb un gran esperit, amb l'il·lusió d'arribar a l'escola, on s'ajuntaran amb amics i amigues, en unes aules senzilles i austeres; però que comparades amb els seus respectius habitatges es poden considerar sumptuosos palaus. Contemplem en el seu penós però il·lusionat caminar, dos germans, nen i nena. Tres noies, una de les quals té treballs per poder seguir el trajecte; però se'n surt amb l'ajut de les seves abnegades companyes de ruta. Un xicot que s'ha de moure amb una improvisada cadira de rodes, artefacte que empenyen, amb penes i treballs els seus dos germans que són més petits que ell, es mostra content i esperançat i suporta els sovintejats vaivens del seu misèrrim vehicle. Més afortunats són un germà i germana, ell d'onze anys i força més jovenet ella, que viatgen per la Pampa en un magnífic i ben guarnit cavall.

Avançant en el camí, augmenta el cansament, però tot se supera pensant en la proximitat del final del penós trajecte i la propera arribada a l'escola. En aquell, darrer tram del seu caminar, després d'haver passat hores sense veure cap més persona, comencen a trobar-se amb senyals de vida que anuncien la proximitat d'un nucli habitat. Els viatgers d'uns carruatges, als quals demanen ajut els diran que els és impossible atendre'ls. El conductor d'una camioneta admet les tres noies en el seu vehicle. Els xicots de la cadira de rodes van atrafegats

amb una roda que està perdent els seu pneumàtic; i després d'inútils esforços per reparar el desperfecte, poden arribar a un taller, on un operari ben disposat i amb ofici i simpatia els arreglarà el desmanegat vehicle, fent-los possible l'arribada a l'escola. Arribada que serà triomfal, amb la benvinguda que els donen els companys de classe, que agafen en braços l'invàlid per portar-lo fins al seu lloc en l'aula.

Una de les noies en passar per un mercat pot bescanviar una gallina, que ha portat durant el viatge, per una bossa de fruita i verdures. Els que viatgen a cavall es troben amb dos viatgers més, en companyia dels quals faran el seu darrer tram de camí.

Una breu mostra del desenvolupament de les classes permet comprovar que l'atenció i l'aprofitament d'aquells nois i noies, als quals tant els havia costat arribar al seu destí, és en proporció als sacrificis esmerçats. Com a colofó de la pel·lícula unes frases a càrrec de tots els protagonistes proclamant el valor de l'educació i de la formació que reben en una escola a la qual diàriament han pogut arribar després d'un llarg i penós, però il·lusionat camí.

El testimoniatge d'aquesta pel·lícula em recorda alguns casos viscuts per gent que jo he conegut i que, salvant les diferències, es poden comparar. Uns meus companys de curs de batxillerat, venien diàriament de Sils, de Flaçà, o de Celrà, en uns trens incòmodes, sense calefacció, amb uns llums d'extrema pobresa, amb finestres en què faltaven vidres, amb seients de dura fusta... I quan, en els anys de la guerra els trens els resultaren impracticables, usaren la bicicleta, unes bicicletes sense canvi de marxa, que a les pujades feien necessari descavalcar i caminar amb la bici al costat. Portaven el dinar en una carmanyola i el despatxaven a casa d'algun company de classe o asseguts en un banc de la Devesa, o en el vestíbul de l'Institut. Eren nois que valoraven el que representava poder seguir els estudis, i eren alumnes amb notes d'excel·lència. Una nena que vivia en una casa de pagès a mig camí dels Àngels baixava cada matí, fins a l'escola de Sant Daniel, i al captard tornava a la masia, muntanya amunt. Fes fred o calor, hi hagués boira o gebrada, plugués o nevés. Un meu professor ens explicava que quan era estudiant pujava caminant cada dia des del seu poble de Mieres fins el Santuari-Col·legi del Collell, i que portava en un paquet el dinar, que consistia en una llesca de pa i un tall de bacallà. En aquell temps el bacallà era el menjar dels pobres.

Actualment també hi pot haver alguns estudiants que s'hagin de desplaçar amb incomoditat; però en tot cas seran una minoria. El transport escolar es fa amb còmodes autocars. Molts pares porten les criatures en cotxe fins a la porta de l'escola o de l'Institut. Podem veure cada dia lectiu a les hores d'entrada i sortida dels col·legis de la nostra ciutat la gran aflluència de cotxes que s'hi concentren. Aquests escolars que disposen de tantes comoditats per assistir a les classes, ¿sabran valorar el que representa poder arribar a l'escola sense haver de recórrer els 15, 20 o 25 quilòmetres per camins abruptes i solitaris, com ho feien aquells nois i noies de la pel·lícula? O com ho havien de fer aquells estudiants de casa nostra d'altre temps?

Font del document: http://www.diaridegirona.cat/opinio/2015/04/05/cami-lescola/717808.html?utm_source=rss